



Foto: A E Jørgensen

GEOGRAFISK HAVES VENNER

Nyhedsbrev nr. 1 – 2013

www.geografiskhavesvenner.dk

Forår i Geografisk Have

Af Hans Jørn Anhøj

I dette og de følgende nyhedsbreve i 2013 vil du møde en artikel om træer af slægten løn - vel at mærke arter, hvoraf mange vil kunne ses i Geografisk Have, og som vil være egnet til plantning i de fleste haver.

Det er den særdeles kyndige havekonsulent Aksel Hougaard Sørensen, Bjerringbro, der har sagt ja til at være temaskribent i år.

A. H. Sørensens egen have kan besøges på hjemmesiden <http://www.ahsorensen.dk>.

Med dette nyhedsbrev følger indkaldelsen til årets

generalforsamling søndag den 17. marts.

Jeg vil gerne reklamere for arrangementet, der udover den traditionelle dagsorden byder på god underholdning i form af foredrag samt den traditionelle kaffe med æblekage!

De seneste år har der været ca. 70 deltagere, men med det gode mødelokale, vi har fået stillet til rådighed i Brændkjærkirkens sidebygning, kan der sagtens deltage mange flere!

Med nyhedsbrevet følger også en opkrævning af kontingentet - tag godt i mod den.

I bestyrelsen har vi diskuteret, om opkrævningsformen og udsendelse af medlemskort kan forbedres og billiggøres. Har du en mening om det emne, så send en mail via hjemmesiden eller kom med dine idéer på generalforsamlingen.

På gensyn til generalforsamling og i Geografisk Have!

En bemærkelsesværdig forårsblomstrende busk

Af Merete Høgsaa



Foto: Merete Høgsaa

Snekløkketræets (Halesia Carolina) navn er ganske beskrivende: Blomstringen er helt overdådig af

hvide, klokkeformede blomster, som hænger tæt i små knipper på 3-5 stk. under grenene og tilsammen danner et meget blomsterrigt og yndeligt, hvidt, tæt flor. Klokkerne ses tydeligt, da de springer ud før løvspring i april-maj.

Blomstringen er lang og varer ved, til de grønne blade er fuldt udviklede i juni måned.

Det er en busk med mange kvaliteter, som tiltrækker sig opmærksomhed flere gange gennem året. Den kan udvikle sig til en 3-4 m høj busk.

Da væksten er åben, kan den opstammes til et flerstammet, let og elegant træ. I oktober-november får den gule høstfarver, og de dekorative nødder er nu modne. Frugterne er 4-vingede nødder, der hænger under grenene på samme måde som blomsterne i foråret og bliver hængende hele vinteren.

Nødderne rummer hver 1-3 frø, og det kan lade sig gøre at formere busken ved at udså disse, men spireevnen er kortvarig, og frøene skal derfor sås lige efter høst. Ellers må man forsøge sig med aflæggere eller rodstiklinger.

Sneklokke-træet fortjener at blive plantet mere i vores haver. Det skal helst vokse i næringsrig, dybmuld jord uden for meget kalk og i fuld sol. Det trives fint sammen med solelskende, surbundsplanter som f.eks. lyng og dværgrhododendron.

Sneklokke-træet stammer fra Nordamerika og er fuldt hårdfør herhjemme; dog skal det stå beskyttet, da det ikke tåler stærk blæst og træk.

Opsøg træet i Geografisk Have i maj. Det vokser nede ved den lille sø i Nordamerika og er bestemt vandreturen værd!

Foredrag om magnoliaer søndag den 17. marts.

Af Hans Jørn Anhøj

Som annonceret i programmet for generalforsamlingen slutter arrangementet med et foredrag om magnoliaer (tidligere ofte benævnt tulipantræ).

Baseret på egne erfaringer med ca. 200 forskellige magnoliaer, vil **magnoliaeksperten Bjarne Dinesen, Asperup**, vise billeder og fortælle om arter og hybrider, der kan dyrkes i Danmark.

Ønsker du en appetitvækker, er det muligt at se smukke fotos fra foredragsholderens have på hjemmesiden <http://asperupgaard.dk>.

I øvrigt er Bjarne Dinesens alsidige have på over 2 ha i Asperup på Nordvestfyn åben for besøg tre søndage i maj og tre søndage i juni.



Magnolia stellata 'Waterlily' (Internet)

Vinterens iøjnefaldende Acer

Tekst og foto: Aksel H. Sørensen, havekonsulent

"Ingen have uden et træ" har i mange år været et slags motto for mig, og jeg kunne tilføje, at det meget gerne må være en Acer.

Planteslægten Acer, på dansk ahorn eller løn, rummer så mange forskellige arter og sorter, at der kan findes en til næsten ethvert formål. Rundt regnet 150 arter vokser på den nordlige halvkugle.

I Asien har enkelte dog lige overskredet ækvator.

Nogle få af de mange Acer-arter har særlig interesse om vinteren, hvor de også tiltrækker sig opmærksomhed med deres stribede bark. De barkstribede løn bliver væsentlig mindre træer end vores hjemlige ahorn og spidsløn fra samme planteslægt og kan derfor sagtens anvendes i villahaver. Enkelte endda i mindre rækkehushaver.

Brug de barkstribede løn på en fremtrædende plads i



Acer capillipes

haven, hvor man jævnligt kommer forbi dem, og også gerne, så de kan ses på nært hold indefra om

vinteren, hvor netop den sribede bark skal nydes mest, og hvor vi ikke færdes alverden i haven. Barkstriberne er mest tydelige på unge grene. De nævnte arter har kønne, grønne blade, der får høstfarve inden løvfald.

De barkstribede løn er fx velegnede som den levende parasol ved terrassen, og de er fine i en gruppe med tre eller flere træer med skovbundsplanter som underplantning.

Rødstilket løn, Acer capillipes, fra Japan bliver et tre - fem meter højt træ med overhængende grene. Bladstilke og de unge skud er kraftig rødlig. Barken er grønlig med hvide striber. Trives på solrig, varm plads i dybmuldet jord.

Acer davidii fra Kina. Bliver 10-15 m høj. Ældre stammer og grene er med grønlig og hvide striber. Unge grene er rødlig med hvide striber. Bladene er rødlig i udspring. Tåler ikke kalkholdig jord.



Acer grosseri var. hersii

Acer grosseri var. hersii fra Kina udvikler sig typisk med flere stammer. Bliver kun seks-ni meter højt og får en grågrøn bark med tydelige, hvide striber. Om efteråret er frugtklaserne smukke sammen med stærkt farvede blade. Er beskrevet som den måske smukkeste af de barkstribede løn.

Stribet løn, Acer pensylvanicum, fra Nordamerika bliver fem-otte meter højt med overhængende grene og åben vækst. Unge grene har hvide striber

på olivengrøn bark, der som ældre bliver rødbrun. Stribet løn er temmelig modtagelig for grensvamp. Den udvalgte sort A. p. 'Anica' er mere sund, men produceres ikke for tiden.



Acer pensylvanicum (bark)

Hos sorten A. p. 'Erythrocladum' er barkfarven rødlig og på de unge grene meget iøjnefaldende. Også den har hvidlige striber. Desværre er denne sort vist ikke i dansk handel for tiden.

Rødnervet løn, Acer rufinerve, fra Japan ligner meget stribet løn, også i modtagelighed for grensvamp.

Kinesisk løn, Acer tegmentosum fra Manchuriet og Korea har tydelige grøn-hvide striber på en blådugget bark. Striberne er meget iøjnefaldende om vinteren. Højden er omkring tre-fire meter. Modstandsdygtigheden mod grensygdomme er større for kinesisk løn end for andre barkstribede løn. Sorten A. t. 'Asum' er udvalgt, men er ikke i produktion.

Hjælp! – hjælp! – hjælp!

Der er brug for mindst 40 hjælpere til afvikling af plantemarkedet i Geografisk Have grundlovsdag.

Vil du give en hånd med ved let arbejde i et par eller flere timer ved opstilling den 4. juni fra kl. 17 og/eller ved afviklingen den 5. juni, hører vi meget gerne fra dig.

Kontakt Karen Sloth på mail karen.sloth@mail.dk eller tlf. 23 11 00 55

Haven lige nu

Tekst og foto: Tine Kierkegaard

Nu daler sneen igen ned efter en snert af forår først i februar.

Det er, som om vinteren ikke vil slippe sit tag, selvom den startede allerede først i december sidste år.

Men, men det er altså på vej, foråret, og knopperne er også på vej i Geografisk Have. De sidder og

venter, saftspændte, på de første rigtige forårssolstrejfe, der dog snart må komme.

Kvæderne hænger stadig på buskene og dufter godt, når de kommer ind i varmen.

Troldnød er lige kommet frem med de specielle og fascinerende trådformede gule blomster.

Selv om jorden er meget vandlidende i haven lige nu, så giver selv den glæde at vandre en tur mellem de stadig delvist sneklædte nåletræer og nyd sneens tunge pragt på de let bøjede grene.



Vinterstemning i GH!

Ser man på løvtræerne, får man øje på de mange smukke stammer og grenbygninger, der rigtigt kommer til sin ret nu, hvor løvet ikke overskygger med dets lethed.

Det er også nu, det er muligt at opleve de fantastiske 'himle', når man en frostklar og tidlig morgen står i den nordlige ende af græsplænen og kigger ned mod Syvdalen eller en sen aften mod Rosenhaven.



Morgenstemning i GH!

Snart er det kamelia-tid igen, og vi kan tage forskud på forårets og sommerens blomsterpragt ved at besøge væksthuse i marts og april.

Rigtig god fornøjelse!

Åbne væksthuse i GH

Kamelier i fuldt flor -
kom og oplev de smukke blomster.

Frivilliggruppen i GH gør det muligt.
På lørdage, søndage og alle helligdage i påsken
i tidsrummet fra

den 2. marts til den 14. april 2013.
Alle dage fra kl. 13 – 17

Gratis adgang – tag eftermiddagskaffen med
og nyd den i de smukke omgivelser!

Haveudflugt den 29. juni

Af Hans Jørn Anhøj

Årets haveudflugt arrangeret af GHV er fastlagt til
lørdag den 29. juni.

Det bliver en heldagstur til Aarhus området, hvor vi
med en kyndig guide skal se flere smukke og inspirerende haver.

Vi skal bl.a. besøge havearkitekt Jørgen Larsens egen
have i Malling og Botanisk Have i Aarhus, hvor vi vil
få en introduktion af en repræsentant for Botanisk
Haves Venner.

Turen foregår med bus og arrangeres for frivillig-
gruppen og bestyrelsen, men øvrige medlemmer
med ledsager er velkomne i det omfang, der er
plads.
Prisen for deltagelse bliver ca. 300 - 350 kr.

Hvis du er interesseret i at modtage det endelige
program - så tøv ikke med at sende en mail til
info@geografiskhavesvenner.dk eller ring til tlf. 23
45 87 04!

Annonce

I år vil der være mulighed for at afhente
resterende planter af roserne fra udstillingen
"Engelske roser"

mandag d. 15. april kl. 7 – 15

Der er ca. 120 stk. tilbage, og der vil
være mulighed for 3 stk. pr. medlem
efter først til mølle princippet.